B. N. C.
FIRENZE
1058
21

Digitized by Google

1058.21

Digitized by Google

XXXIV
AVG157
[illegible]

Digitized by Google

EMINENTISSIMO
AC REVERENDISSIMO PRINCIPI
ANTONIO FELICI ZONDADARI
SANCTÆ ROM. ECCLESIÆ CARDINALI AMPLISSIMO

Se , ſuaſque Theologicas Theſes

IUXTA MENTEM SS. ECCLESIÆ LUMINUM

AUGUSTINI ET THOMÆ

Publicè propugnandas

PATRES AUGUSTINIANI EXCALCEATI CONVENTUS FLORENTIÆ

In perenne Animi Obſequium

D. D. D.

1058 U

FLORENTIÆ. M.DCC.XX.

Ex Typographia Ioſephi Manni ſub Signo Sancti Ioannis Dei.

SUPERIORUM PERMISSU.

Digitized by Google

Digitized by Google

AD EUNDEM EMINENTISSIMUM PRINCIPEM

IDYLLIUM.

FELICEM Nimis o Senam! Te Virginis Urbem,
Gaudia tot titulis quantùm iunxiſſe iuvabit!
Edicunt plauſus iterumque, iterumque reſumpti;
Quos reſonat tellus, pontus, polus, at tibi plauſus.

Sicque

Digitized by Google

Sicque iuvat cunctos ipſam celebrare parentem
Veri Geryonis Civis mirabilioris.
Nos ſedenim hocce iugum ſuperantes collis apricum,
Sylveſtres licèt, aſt primi reveremur obortum
Fœbum, ſemper ut Auroram ſuſpeximus illam,
Tergemini ZONDADARI Solis quoque matrem.
Quæ, haud ſecùs ac lucem promens Pallantis, habenſque,
Tres parit omnigenæ lucis cum fœnore Phœbos.
Candorem Mavors Magnus validumque, piumque;
Præſul Alexander dat rorem, & lumina vitæ:
Hanc roſeis ſolum redimit nùm fortè corollis,
Qui prior effulgens excelſior eminet omni
FELIX? Quàm multi teſtes! En Tybris, Iberus,
Tybris, & Europæ referunt, pontuſque, poluſque:
Sparſa aliis roburque, iubar ſpectaſſe coacta
FELICE in ſolo, quìn cætera lumina ab iſto
Sparſa aliis, à Sole quaſi ambo Parelia lucent.
Verùm quid gnaris teſtes notiſſima fantur?
Ecquis non gnarus? Proprio ſi lumine ſemper
Sol patuit, docuit ſe dignam & ſaxa loquelam?
His magè non ſtupidi [FELICI gratia tanto]
Contacti radiis imitamur Memnonis ora;
Proque tributis, ſi nos totos ſolvimus, ipſa
Vincimus, ut ſuperas Solem tu noſter Apollo.
Nos igitùr, ſenſus hos, hos dignare reflexus,
Utque ſoles, humiles melior Sol erige, FELIX.

Digitized by Google

DE VISIONE DEI.

I. NULLUS Intellectus creatus ex viribus propriis poteſt clarè, & intuitivè videre Deum, ſed ad hoc eſt neceſſarium lumen gloriæ.

II. Oculus corporeus non poteſt elevari ad claram Dei viſionem.

III. Non ſolùm non datur, ſed nec eſt poſſibilis ſpecies impreſſa creata in viſione beatifica, quæ Deum ut eſt in ſe clarè, & intuitivè repræſentet.

IV. Licèt eſſentia divina poſſit uniri intellectui creato per modum ſpeciei intelligibilis, non tàmen in ratione luminis. Sicutì intellectus creatus non poteſt reddi intrinſecè potens ad videndum Deum per ſolam eius aſſiſtentiam extrinſecam, ſed ad hoc neceſſarium eſt lumen gloriæ per modum habitus, vel auxilii communicatum.

V. Intellectus creatus lumine gloriæ perfuſus producit efficienter viſionem beatificam ut vera cauſa ſecunda principalis, & non ut merum inſtrumentum Dei.

VI. Viſiones hominum, & Angelorum, non differunt inter ſe ſpecie eſſentiali.

VII. Tota inęqualitas Viſionis eſt proximè reducenda in ſolam luminis gloriæ inæqualitatem, nullatenùs verò in naturalem intellectus creati perſpicaciam, & activitatem.

VIII. Beati non ſolùm non comprehendunt, ſed nec etiam comprehendere poſſunt Deum. Ità tamèn vident omnia, quæ ſunt formalitèr in Deo, ut repugnet videri à Beatis divinam eſſentiam ſine attributis, & perſonis.

DE SCIENTIA DEI.

I. OBiectum primarium motivum divini intellectus eſt ſola divina eſſentia; terminativum autem primarium ſunt omnia divina.

II. Ità Deus cognoſcit creaturas in eſſentia ſua tamquàm in cauſa, & medio priùs cognito, ut repugnet dari in Deo cognitionem creaturarum poſſibilium immediatè in ſe ipſis.

III. Creaturas verò futuras non cognoſcit Deus certò, & infallibilitèr, pro priori ad ſuum decretum, ſed ſolùm in decreto, & prædefinitione ſuæ voluntatis, ſeù in eſſentia ſua, ut applicata per decretum.

IV. Futura contingentia abſoluta ſunt Deo ab æterno præſentia, non ſolùm obiectivè, ſed etiam realitèr, & phyſicè ratione ſuæ æternitatis.

V. Dantur in Deo decreta ſubiectivè abſoluta, & obiectivè conditionata; undè ſcientia media reiicitur.

DE VOLUNTATE DEI.

I. DEus nullo modo amat creaturas poſſibiles.

II. Actus liber Dei eſt ipſe actus neceſſarius, ut dicens habitudinem non neceſſariam ad creaturas.

III. Deus voluntate antecedenti, etiam poſt Adæ lapſum, vult omnes homines ſalvos fieri; quæ voluntas eſt in Deo propriè, & non metaphoricè.

IV. Circà noſtros actus liberos Deus habet decreta ex ſe, & ab intrinſeco efficacia.

DE PRÆDESTINATIONE ET REPROBATIONE.

I. ELectio efficax prædeſtinatorum ad gloriam non fit ex prævisis meritis.

II. Glorificatio, iuſtificatio, & quæcumque efficax vocatio ſunt effectus prædeſtinationis; ſicutì ſubſtantiam prædeſtinati, & permiſſionem peccati etiam inter prædeſtinationis effectus numeramus.

III. Reprobatio ut dicit voluntatem puniendi, & infligendi pœnam, non eſt ante prævisa demerita, ſed ab illis, tamquàm à motivo, dependet.

DE

DE SS. TRINITATIS MYSTERIO.

I. DAntur in Deo proceſſiones, quarum principium radicale eſt divina eſſentia ut modificata relatione, loquendo de principio quo; ſicutì proximum utriuſque proceſſionis principium eſt intellectus, ut modificatus relatione paternitatis in ordine ad proceſſionem Verbi, & voluntas ut modificata relatione ſpirationis activæ in ordine ad proceſſionem Spiritùs Sancti. Principium verò, quod reſpectu generationis Filii eſt ſuppoſitum Patris, reſpectu productionis Spiritus Sancti ſuppoſitum Patris, & Filii.

II. Ratio proxima, & immediata cur proceſſio Verbi ſit generatio, non autèm proceſſio Spiritus Sancti, eſt, quia Verbum procedit in ſimilitudinem naturæ ex vi ſuę proceſſionis, ſecùs verò Spiritus Sanctus.

III. Benè ſalvatur diſtinctio realis perſonarum cum perfecta illarum identitate in eſſentia divina.

IV. Relationes divinæ non addunt perfectionem relativam ad divinam eſſentiam.

V. Non dantur in divinis tres exiſtentiæ relativæ realitèr inter ſe diſtinctæ; ſubſiſtentia tamèn ſi accipiatur pro perſeitate incommunicabilitatis multiplicatur realitèr, ſi accipiatur pro perſeitate independentiæ non multiplicatur in divinis.

VI. Verbum divinum per ſe in quarto modo non ſolùm procedit ex cognitione eſſentiæ, & paternitatis, ſed etiam ſui, Spiritus Sancti, & omnium divinorum, immò & creaturarum poſſibilium, ſecùs verò ex cognitione futurorum.

VII. Si Spiritus Sanctus non procederet à Filio, non diſtingueretur realitèr ab illo.

VIII. Perſonę divinę conſtituuntur per relationes; undè perſona Patris v. g. optimè conſtituitur per relationem paternitatis, & per illam diſtinguitur à Filio, & per illam ad Filium refertur.

DE GRATIA.

I. HOmo lapſus cum ſolo concurſu generali, & abſque ſpeciali gratia aliquas veritates naturales tùm ſpeculativas,

tùm practicas poteſt cognoſcere, immò & omnes diviſivè, non tamèn collectivè.

II. Abſurdum eſt dicere nullum opus morale honeſtum fieri poſſe ſine gratia ſanctificante, ità ut quæcumque fiunt à peccatoribus ante adeptam iuſtificationem ſint peccata. Sicutì falſum eſt dicere, quod omnia opera infidelium ſint peccata; undè homo lapſus ſine auxilio ſpeciali, & cum ſolo concurſu generali Dei, poteſt aliqua opera honeſta, & moralitèr bona ordinis naturalis efficere.

III. Homo in ſtatu naturæ lapſæ non poteſt viribus liberi arbitrii Deum ut authorem naturæ dilectione efficaci ſuper omnia diligere. Sicutì non poteſt totam legem naturæ obſervare ſine ſpeciali gratia.

IV. Ad nunquàm peccandum venialitèr requiritur ſpeciale privilegium, quod ſoli Beatiſſimę Marię Virgini fuit conceſſum.

V. Ad actu perſeverandum in iuſtitia uſque ad mortem, prętergratiam habitualem, & auxilia ei annexa ex communi lege, requiritur aliud donum ſpeciale; quod extendimus tùm ad adultos, qui ſtatìm poſt acceptam gratiam ſanctificantem moriuntur, tùm ad parvulos baptizatos decedentes ante uſum rationis.

VI. Gratia ſanctificans realitèr diſtinguitur à charitate.

DE IUSTIFICATIONE ET MERITO.

I. IN iuſtificatione verè, & propriè remittuntur peccata, & non ſolùm ipſa Chriſti Domini iuſtitia tamquàm pallio teguntur, aut occultantur.

II. Actus contritionis, & charitatis non ſunt cauſa formalis iuſtificationis, ſed id ſoli gratiæ habituali competit.

III. Repugnat gratiam ſanctificantem, & peccatum tùm habituale, tùm actuale poſſe eſſe ſimùl, etiam de potentia Dei abſoluta.

IV. Actus contritionis, & charitatis, qui ad gratiam ultimò diſponunt, ſunt effectivè ab ipſa gratia habituali, non verò ab aliquo auxilio ab ea realitèr diſtincto.

V. Retributio præmii pro meritis in Deo eſt actus iuſtitiæ, non commutativę, ſed diſtributivę.

VI. Opera iuſtorum ex gratia, & charitate procedentia ſunt verè, & propriè ab intrinſeco meritoria vitę æternę.

Digitized by Google

VII. Nullus poteſt de condigno mereri primam gratiam ſanctificantem, benè tamèn eius augmentum.

VIII. Homo iuſtus non poteſt mereri ſibi reparationem poſt lapſum merito de condigno, neque de congruo, ſi meritum de congruo ſtrictè, & propriè accipiatur; benè tamèn ſi largè, & minùs propriè uſurpetur.

DE FIDE SPE ET CHARITATE.

I. OBiectum formale quod Fidei eſt Deus ſub ratione primæ veritatis in eſſendo; obiectum vero formale, ſub quo eſt prima veritas in dicendo, ut connotans primam veritatem in cognoſcendo.

II. Ultima Fidei noſtrę reſolutio quoad propoſitionem, & revelationem credendorum fit in ſolam Eccleſiam a Spiritu Sancto directam, qua veluti organo fidelibus loquitur, & credenda proponit, & revelat; at ultima reſolutio quoad aſſenſum, quem fidelis præbet Deo ſua myſteria revelanti, fit ſolùm in primam veritatem, & non in Eccleſiæ teſtimonium.

III. Deus etiam de potentia ſua abſoluta, nec per ſe, nec per alium mentiri poteſt.

IV. Myſteria Fidei Chriſtianæ ſunt evidentèr credibilia.

V. Scriptura, Traditiones, & Eccleſia ſunt regulæ infallibiles noſtrę Fidei; ſicutì etiam Romanus Pontifex ex Cathedra loquens, & Concilium Generale legitimè congregatum, eſt infallibilis regula viva ipſius Fidei.

VI. Suprema poteſtas regendi univerſalem Eccleſiam ſoli ſingulari perſonæ Petri a Chriſto fuit conceſſa, quæ ad legitimos ſucceſſores eius Romanos Epiſcopos fuit transfuſa; undè Paulus æqualem cum Petro poteſtatem in Eccleſia non habuit.

VII. Facta legitima electione, de Fide eſt, etiam immediatè, hunc hominem in particulari, v. g. Clementem XI. eſſe verum Papam, non ſolùm ab eo tempore, quo aliquid de Fide determinavit, & Eccleſiæ credendum propoſuit, ſed etiam ab illo, quo eius electionem fuiſse validam declaravit Eccleſia.

VIII. Ad actum internum Fidei requiritur pia motio voluntatis.

IX. Actus internus Fidei ſupernaturalis eſt omnibus adultis ſimplicitèr neceſſarius, neceſſitate medii, ad ſalutem, ità ut ſine illo in re habito iuſtificari, & ſalvari non poſſint, ſecundùm legem ordinariam.

X. An-

X. Ante Chriſti adventum, ſeù in lege naturæ, & in lege ſcripta, fides explicita ipſius Chriſti, ut Redemptoris, & Mediatoris venturi non fuit neceſſaria, neceſſitate medii, ad ſalutem; poſt tamèn ſufficientem legis Evangelicę promulgationem talis fides explicita Incarnationis, & etiam Trinitatis, neceſſaria eſt neceſſitate medii, tùm ad iuſtificationem, tùm ad ęternam beatitudinem.

XI. Præceptum affirmativum de Fide exteriùs profitenda non obligat fideles, data quavis occaſione, ſed tantùm in quibuſdam caſibus; undè per ſe loquendo licitum eſt etiam Paſtoribus, & Prælatis fugere, vel ſe occultare tempore perſecutionis. Præceptum verò negativum de Fide non neganda obligat ſemper, & pro ſemper: undè homo gravitèr peccat, ſi exteriùs neget Fidem quamvis eam in corde retineat.

XII. Obiectum formale quod Spei Theologicæ eſt beatitudo obiectiva connotans tanquam modum, aut conditionem requiſitam beatitudinem formalem; ratio autèm formalis ſub qua eſt divina omnipotentia, ſivè Deus ut auxilians.

XIII. Si Deus alicui revelaret ſuam æternam damnationem, non poſset ille talis beatitudinem ſperare; undè præceptum Spei Theologicæ ad ipſum non ſe extenderet.

XIV. Charitas eſt verè, & propriè amicitia hominis ad Deum; cuius obiectum formale motivum eſt bonitas ſolius naturæ divinæ, ut ab attributis virtualitèr diſtinctæ.

XV. Charitas ut ſe extendit ad Deum, & ad proximum, eſt virtus unius ſpeciei atomæ.

XVI. Charitas habitualis, quandiù ſumus in ſtatu viæ, augeri poteſt, cuius augmentum, licèt ab actibus charitatis remiſſis de condigno promereatur, non datur tamèn in hac vita quandò homo æqualem, vel intenſiorem actum charitatis elicit, ſed differtur uſque ad ingreſsum gloriæ.

DE INCARNATIONE.

I. POſſibilis eſt Incarnatio, quæ tamèn ſolo lumine naturali non poteſt evidentèr demonſtrari, aut cognoſci.

II. Pura creatura, quantumcumque gratia exornata, nequit pro ſuo, vel alieno peccato mortali condignam Deo exhibere ſatisfactionem; ſed ad hoc neceſsarium fuit Deum incarnari.

III. Chriſti ſatisfactio ex ſua intrinſeca dignitate fuit condigna,

gna , & æquivalens , immò ſuperabundans pro peccato generis humani ; ſicutì etiam fuit valoris ſimplicitèr infiniti , & de toto rigore iuſtitiæ .

IV. Ex vi præſentis decreti ſi Adam non peccaſset , Verbum carnem non aſſumpſiſſet.

V. Inter Verbum, & humanitatem non datur mòdus unionis ſuperadditus .

VI. Ratio formalis , & proxima , per quam Verbum divinum terminavit humanitatem , non eſt ſubſiſtentia abſoluta , & communis , ſed perſonalitas , ſeù ſubſiſtentia relativa , & perſonalis .

VII. Verbum divinum non ſolùm ſubſiſtentiam , ſed etiam exiſtentiam in humanitate Chriſti ſupplevit ; ſicutì etiam dicimus , quod Deus , ut communis tribus perſonis , ratione ſubſiſtentię abſolutę poteſt alienam naturam aſſumere , & illi immediatè uniri , ſubſiſtentiis relativis eam ſolùm ſecundariò terminantibus .

VIII. Plures perſonę divinę poſsunt aſſumere eandem naturam creatam , ſicutì una perſona divina poteſt ſimùl plures naturas creatas aſsumere .

IX. Natura creata ſubſiſtens in propria perſona , & propria perſonalitate retenta , non poteſt uniri perſonæ divinæ , & per illius ſubſiſtentiam ſubſiſtere .

X. Humanitas Chriſti Domini eſt grata , & ſancta formalitèr per aliquod donum ſubſtantiale a gratia habituali diſtinctum , nimirùm per gratiam unionis ; prætèr tamèn iſtam gratiam unionis datur in anima Chriſti gratia habitualis , quæ in ipſa anima Chriſti fuit neceſſaria ad completam , & conſummatam illius ſanctificationem.

XI. In anima Chriſti Domini fuerunt omnes virtutes ſupernaturales, & per ſe infuſæ, exceptis illis, quæ cum ſtatu beatifico , & cum unione humanitatis ad Verbum repugnant . Sicutì etiam fuerunt in illa virtutes naturales, & per ſe acquiſibiles, ità tamèn quod iſtæ virtutes morales per ſe acquiſibiles fuerunt Chriſto a primo inſtanti ſuæ conceptionis infuſæ .

XII. Ponenda eſt in Chriſto Domino ſcientia ex genere ſuo acquiſibilis, qui tamèn dictam ſcientiam per ſe acquiſibilem propriis actibus ſibi comparavit .

XIII. Chriſtus ut homo Filius Dei adoptivus non eſt .

Digitized by Google

Diſputabuntur publicè
In Eccl. SS Auguſtini, & Chriſtinæ
Florentiæ
AB IISDEM PATRIBUS, UT SUPRA,
AN. MENSE DIE

1058 · 21
2

1053-21

Digitized by Google

Digitized by Google